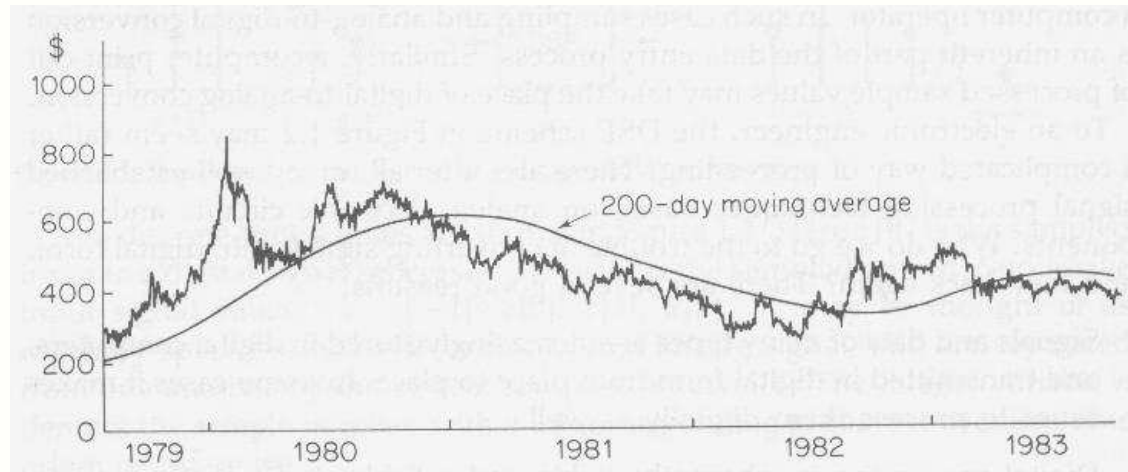

Aantal toepassingen

1. Laagdoorlaatfilter
2. Bandsperfilter
3. Banddoorlaatfilter

Toepassing 1: Laagdoorlaatfilter

Figuur 1: Goudkoers in dollars, uit Lynn en Fuerst

$$(x[n]) : \quad 240, \quad 242, \quad 237, \quad \dots, \quad 400$$
$$n = 0, n = 1, n = 2, \dots, n = 1563$$

Toepassing 1: Laagdoorlaatfilter

Deze ruwe gegevens fluctueren hevig. Wat is de onderliggende trend?

Voortschrijdend gemiddelde:

Gemiddelde van aantal voorafgaande ruwe waarden (voor elk van de 1563 dagen)

Toepassing 1: Laagdoorlaatfilter

filterinput

filteroutput

$$y[n] = \frac{1}{200} \{x[n] + x[n-1] + \dots + x[n-199]\}$$

Voor b.v. $n = 300$:

$$y[300] = \frac{1}{200} \{x[300] + x[299] + \dots + x[101]\}$$

differentievergelijking: niet recursief

Toepassing 1: Laagdoorlaatfilter

Differentievergelijking

$$y[n] = \frac{1}{200}\{x[n] + x[n-1] + \dots + x[n-199]\}$$

1. niet recursief: uitgangswaarde $y[n]$ berekend uit alleen ingangswaarden $x[n]$
2. digitaal filter (laagdoorlaatfilter) met egaliserende invloed

Toepassing 1: Laagdoorlaatfilter

$$y[n] = \frac{1}{200}\{x[n] + x[n-1] + \dots + x[n-199]\}$$

$$y[n+1] = \frac{1}{200}\{x[n+1] + x[n] + \dots + x[n-198]\}$$

$$= \frac{1}{200}\{x[n+1] + x[n] + \dots + x[n-198] + x[n-199] \\ - x[n-199]\}$$

$$= y[n] + \frac{1}{200}\{x[n+1] - x[n-199]\}$$

$$y[n] = y[n-1] + \frac{1}{200}\{x[n] - x[n-200]\}$$

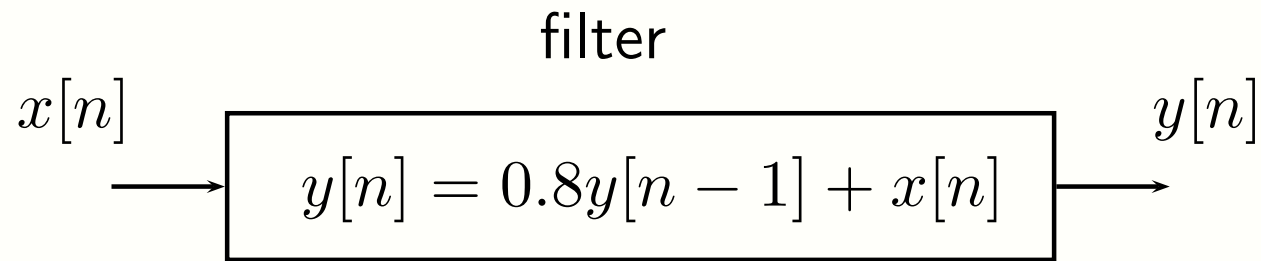
Toepassing 1: Laagdoorlaatfilter

$$y[n] = y[n - 1] + \frac{1}{200}\{x[n] - x[n - 200]\}$$

Deze differentievergelijking is recursief.

De nieuwe waarde $y[n]$ wordt verkregen door de oude waarde $y[n - 1]$ aan te passen

Differentievergelijkingen

$(x[n]) : 1 \quad 1 \quad 2 \quad 1 \quad 3$

\uparrow

$n = 0$

Bereken $y[n]$ voor $n = 0$ t/m 4

Differentievergelijkingen

$$y[n] = 0.8y[n-1] + x[n] \quad (x[n]) : 1 \quad 1 \quad 2 \quad 1 \quad 3$$

$$y[0] = 0.8y[-1] + x[0] = 0 + 1 = 1$$

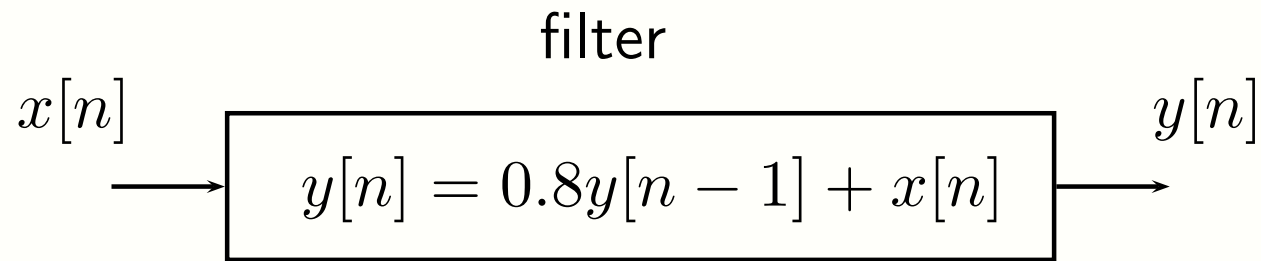
$$y[1] = 0.8y[0] + x[1] = 0.8 + 1 = 1.8$$

$$y[2] = 0.8y[1] + x[2] = 0.8 * 1.8 + 2 = 3.44$$

$$y[3] = 0.8y[2] + x[3] = 0.8 * 3.44 + 1 = 3.75$$

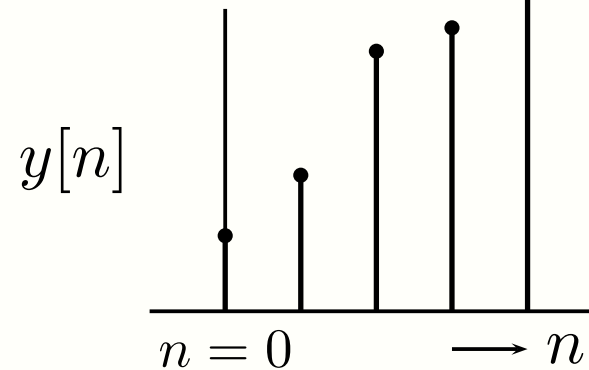
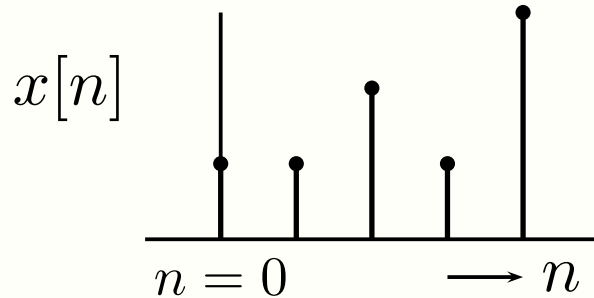
$$y[4] = 0.8y[3] + x[4] = 0.8 * 3.75 + 3 = 5.2$$

Differentievergelijkingen

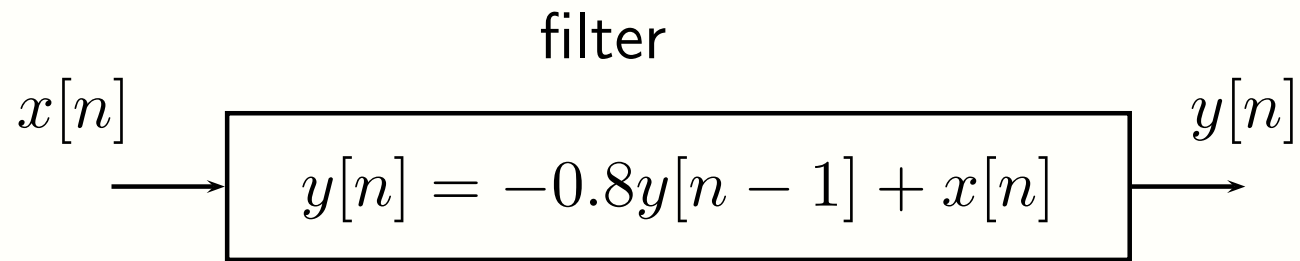

$(x[n]) : 1 \quad 1 \quad 2 \quad 1 \quad 3$

$(y[n]) : 1 \quad 1.8 \quad 3.44 \quad 3.75 \quad 5.2$

Opgave

$(x[n]) : 1 \quad 1 \quad 2 \quad 1 \quad 3$

\uparrow

$n = 0$

Bereken $y[n]$ voor $n = 0$ t/m 4

Antwoord opgave

$$y[n] = -0.8y[n-1] + x[n] \quad (x[n]) : 1 \quad 1 \quad 2 \quad 1 \quad 3$$

$$y[0] = -0.8y[-1] + x[0] = 0 + 1 = 1$$

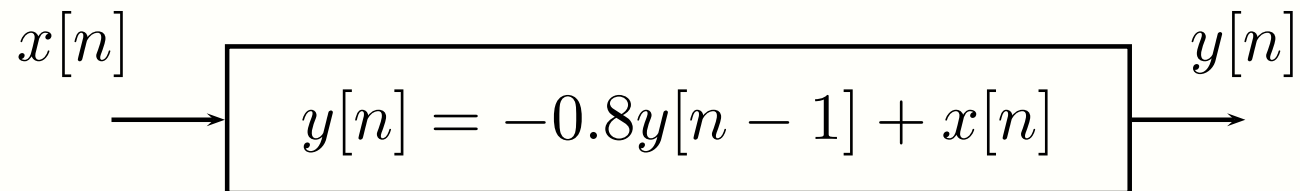
$$y[1] = -0.8y[0] + x[1] = -0.8 + 1 = 0.2$$

$$y[2] = -0.8y[1] + x[2] = -0.8 * 0.2 + 2 = 1.84$$

$$y[3] = -0.8y[2] + x[3] = -0.8 * 1.84 + 1 = -0.47$$

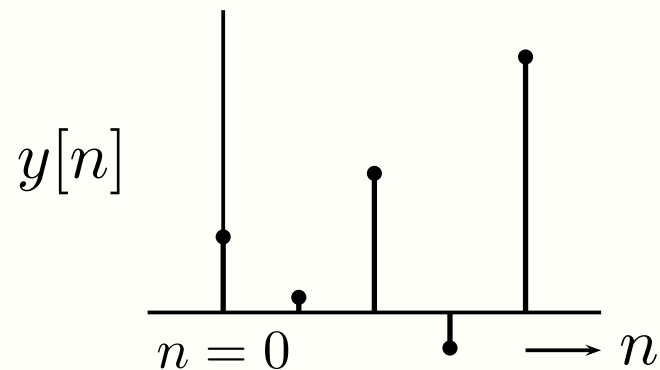
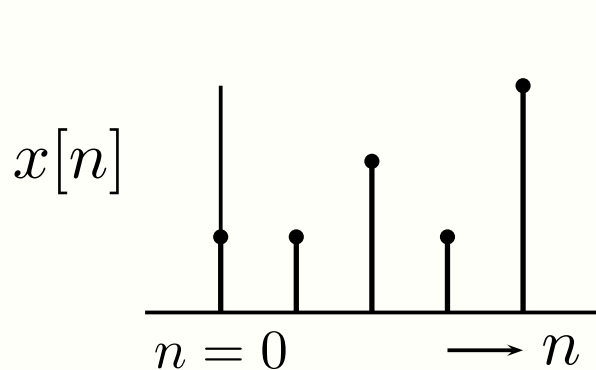
$$y[4] = -0.8y[3] + x[4] = -0.8 * -0.47 + 3 = 3.38$$

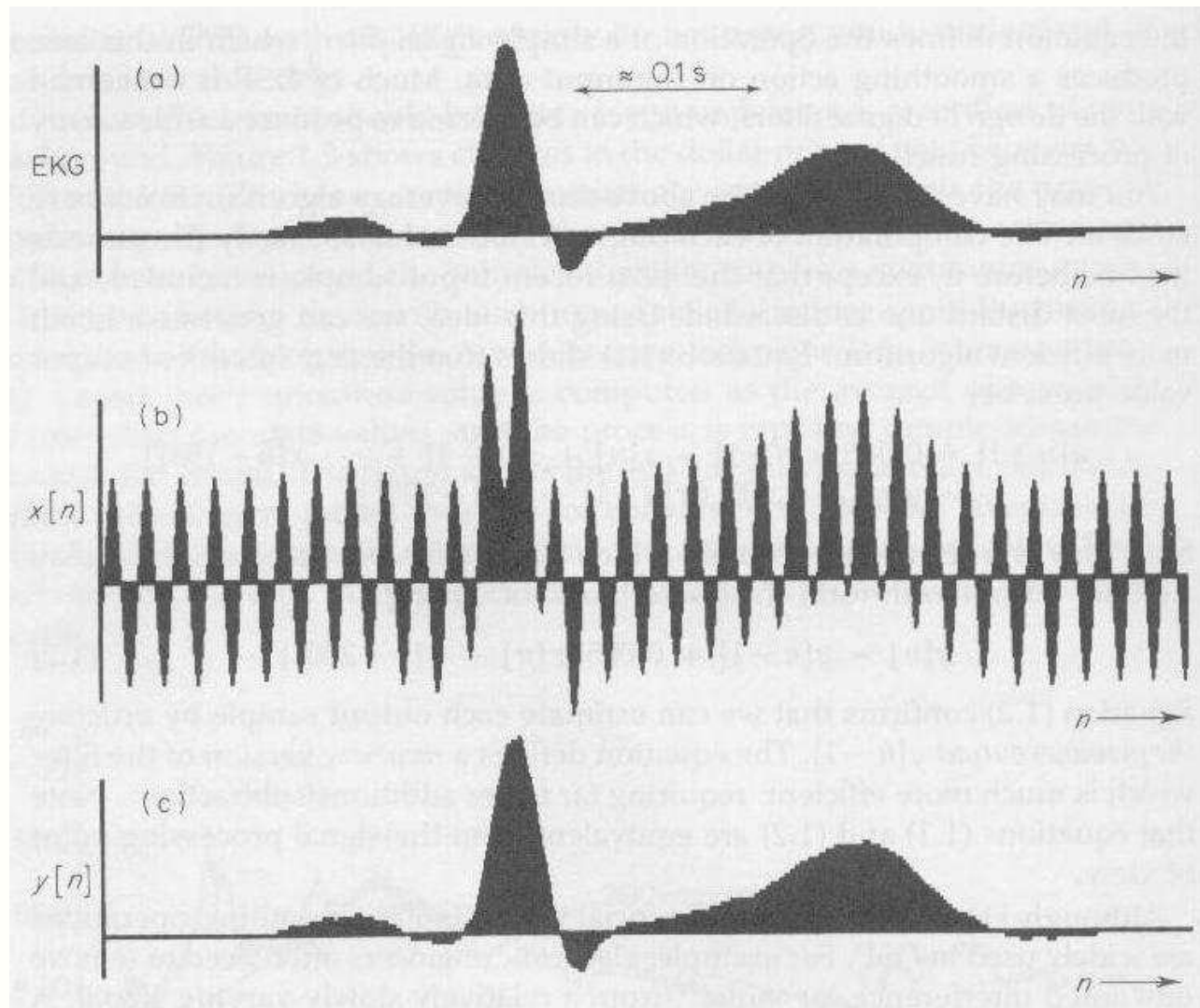
Antwoord opgave

$(x[n]) : 1 \quad 1 \quad 2 \quad 1 \quad 3$

$(y[n]) : 1 \quad 0.2 \quad 1.84 \quad -0.47 \quad 3.38$

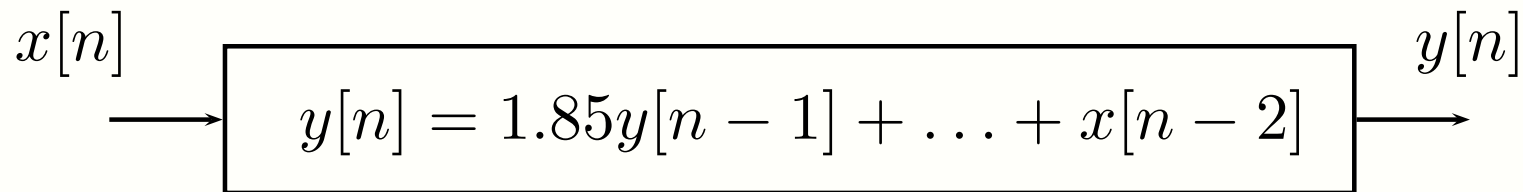

Toepassing 2: Bandsperfilter

Filter nodig dat frequenties rondom 50Hz onderdrukt:

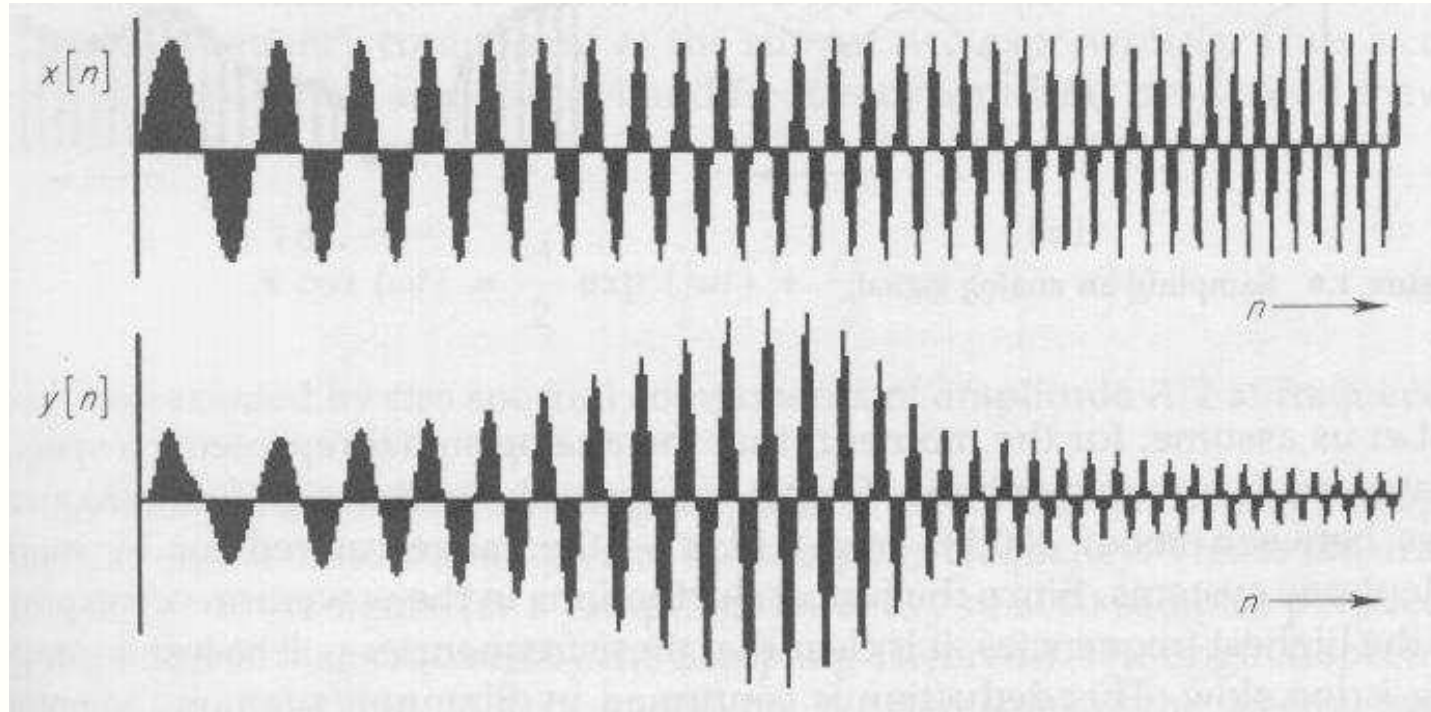
bandsperfilter

$$y[n] = 1.85y[n-1] - 0.95y[n-2] + x[n] - 1.9x[n-1] + x[n-2]$$

Dit filter spert een band rondom 50Hz

Toepassing 3: Banddoorlaatfilter

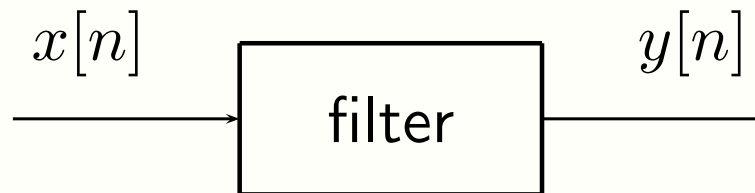
Figuur 3: Verschillende frequenties, uit Lynn en Fuerst

Toepassing 3: Banddoorlaatfilter

Bepaalde frequentieband sterker doorlaten dan andere frequentiebanden

$$y[n] = 1.5y[n - 1] - 0.85y[n - 2] + x[n]$$

Filters

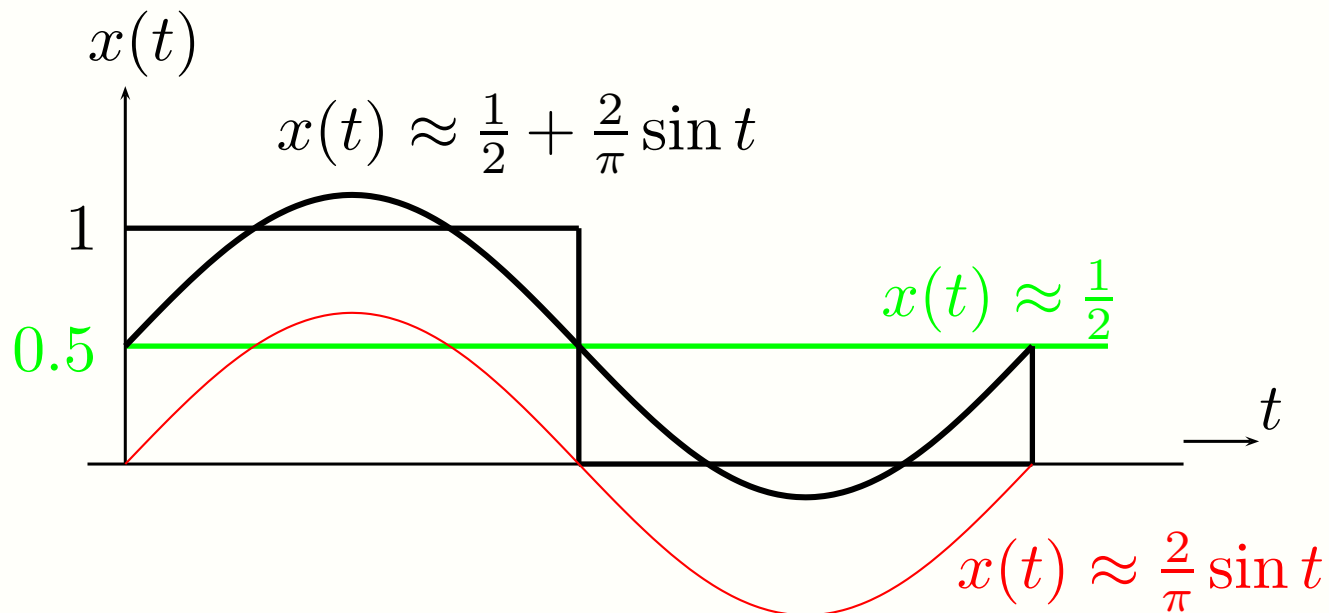

1. Laagdoorlaatfilter
2. Bandsperfilter
3. Banddoorlaatfilter
4. Hoogdoorlaatfilter

Continue Fourier-transformatie

Bloksignaal is (oneindige) som van sinusoiden

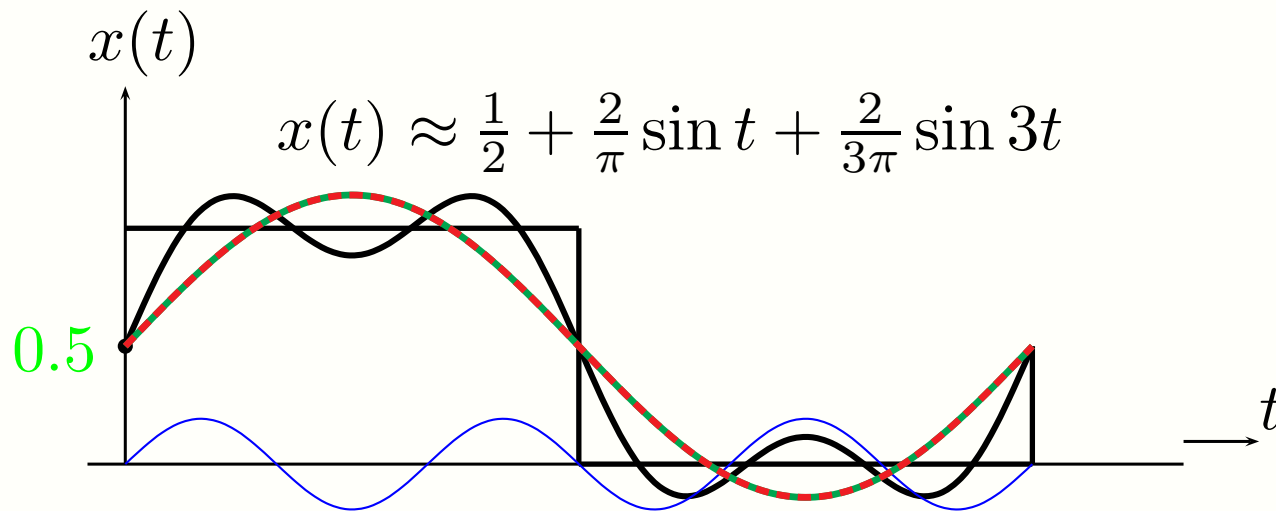
$$x(t) = \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \sin t + \frac{2}{3\pi} \sin 3t + \dots$$

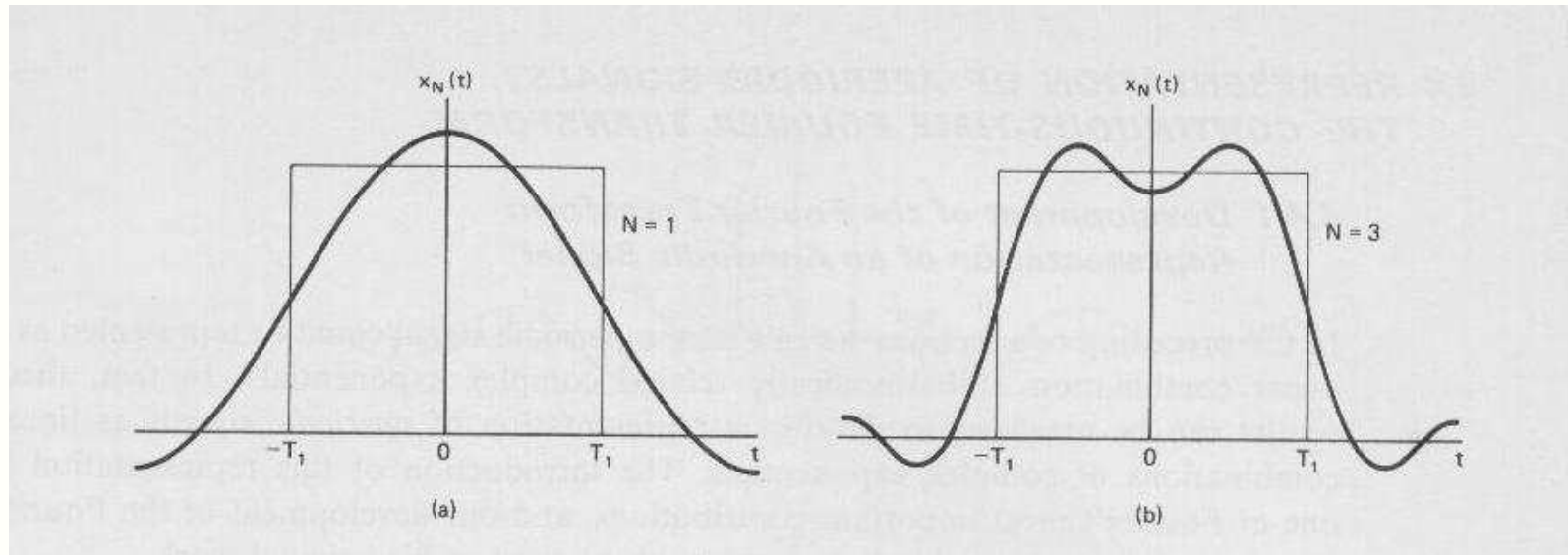

Continue Fourier-transformatie

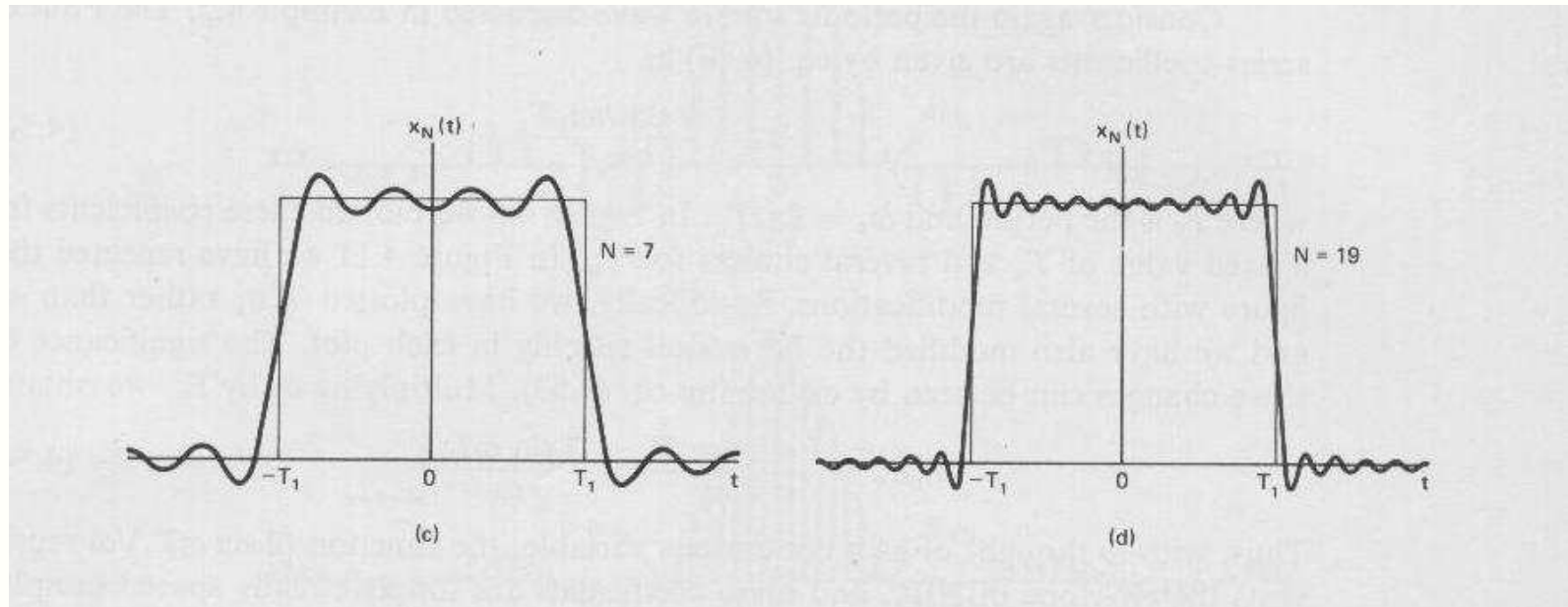
Bloksignaal is (oneindige) som van sinusoiden

$$x(t) = \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \sin t + \frac{2}{3\pi} \sin 3t + \dots$$

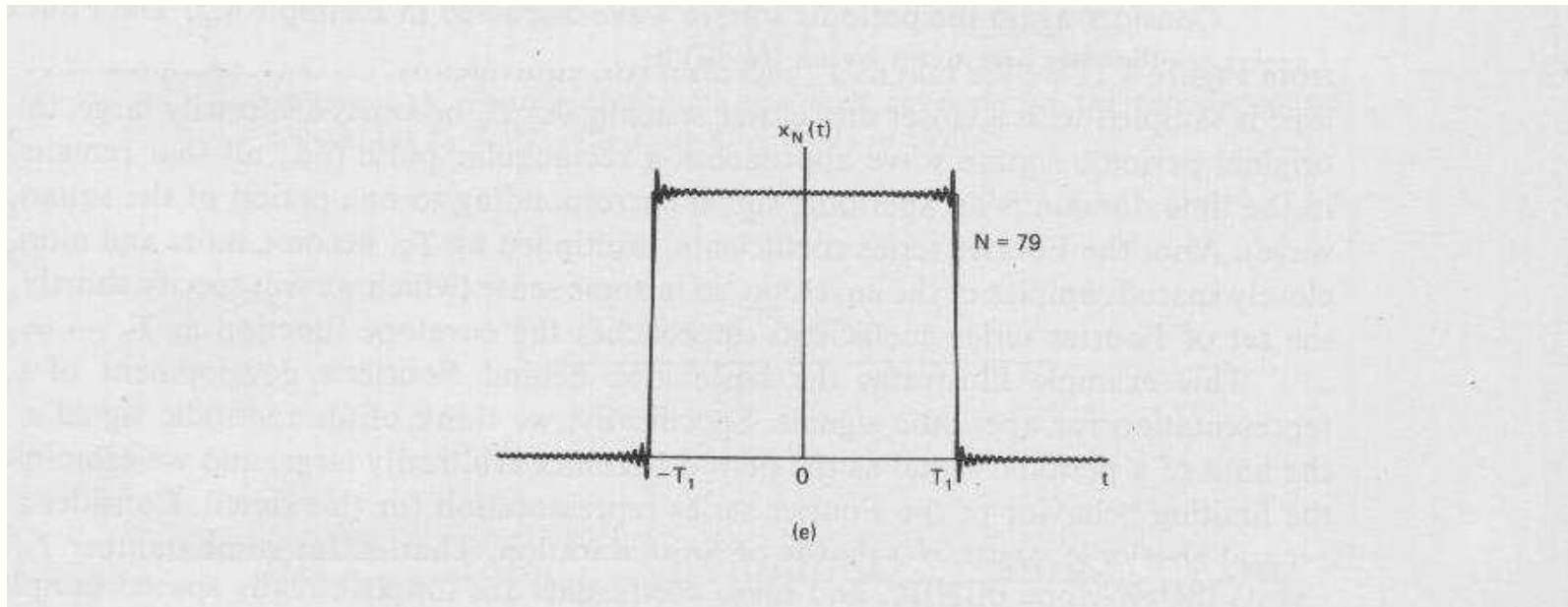

Figuur 4: $N = 1$ en $N = 3$, uit Oppenheim en Willsky

Figuur 5: $N = 7$ en $N = 19$, uit Oppenheim en Willsky

Figuur 6: $N = 79$, uit Oppenheim en Willsky

Continue Fourier-transformatie

Een bloksignaal kun je schrijven als de (oneindige) som van sinusoiden:

$$x(t) = \frac{1}{2} + \dots \sin t + \dots \sin 3t + \dots \sin 5t + \dots$$

Dit zijn sinussen met frequenties:

1 3 5 7 9 ...

De amplitudes zijn de vermenigvuldigingsfactoren voor de sinus

Hoekfrequentie

$x(t) = \sin \omega_o t \Rightarrow \omega_o$ noem je hoekfrequentie

Voorbeelden

$x(t) = \sin t \Rightarrow$ hoekfrequentie $\omega_o = 1$

$x(t) = \sin 3t \Rightarrow \omega_o = 3$

$x(t) = \sin 2\pi t \Rightarrow \omega_o = 2\pi$

$x(t) = \sin 200\pi t \Rightarrow \omega_o = 200\pi$

Hoekfrequentie

Welke hoekfrequenties zitten er in het bloksignaal?

$$x(t) = \frac{1}{2} + \frac{2}{\pi} \sin t + \frac{2}{3\pi} \sin 3t + \frac{2}{5\pi} \sin 5t + \dots$$

$$\omega_o = 1$$

$$3 \times \omega_o = 3$$

$$5 \times \omega_o = 5$$

$$7 \times \omega_o = 7$$

enz.

Veelvouden van frequenties

Gegeven het volgende signaal:

$$x(t) = 2 \sin \omega_o t - \sin 2\omega_o t + \frac{2}{3} \sin 3\omega_o t - \frac{1}{2} \sin 4\omega_o t + \dots$$

ω_o fundamentele frequentie of 1ste harmonische

$2\omega_o$ 2de harmonische

$3\omega_o$ 3de harmonische

$4\omega_o$ 4de harmonische

enz.

Periodiek signaal

Als een periodiek signaal periode T heeft, dan is de fundamentele frequentie of 1ste harmonische:

$$\omega_o = \frac{2\pi}{T}$$

Voorbeelden

Periodiek signaal $x(t)$ met periode $T = 2\pi$, dan fundamentele frequentie $\omega_o = 1$

Periodiek signaal $x(t)$ met periode $T = 4\pi$, dan $\omega_o = 0.5$

Periodiek signaal

Een periodiek signaal $x(t)$ met periode T heeft fundamentele frequentie $\omega_o = \frac{2\pi}{T}$ en bevat alleen veelvouden van deze fundamentele frequentie, dus alleen harmonischen

Dit betekent dat het zo geschreven kan worden:

$$x(t) = c_0 + c_1 \sin \omega_o t + c_2 \sin 2\omega_o t + c_3 \sin 3\omega_o t + \dots$$

Wat is periode van $\sin 2\omega_o t$ en van $\sin 3\omega_o t$?

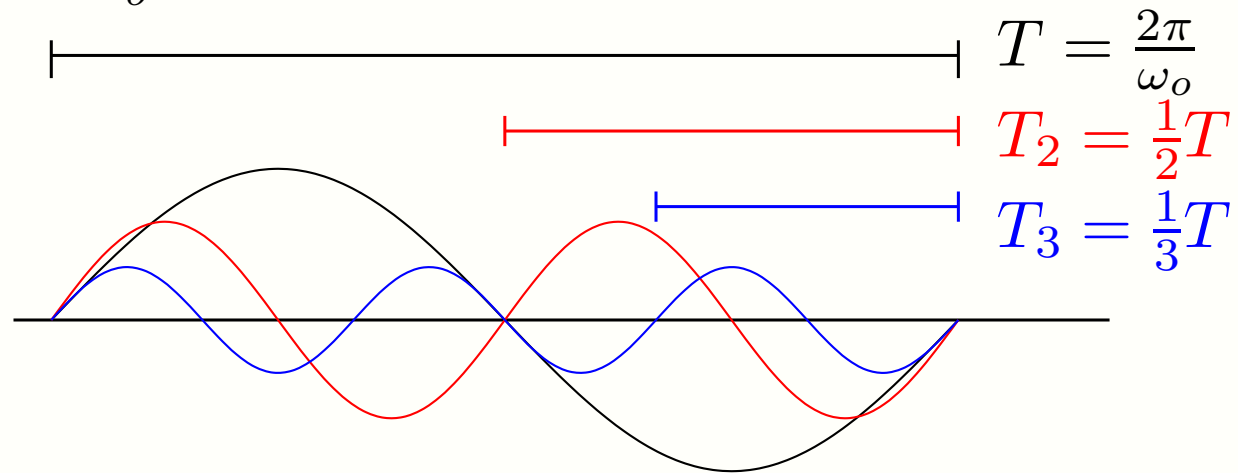
$$T_2 = \frac{2\pi}{\omega} = \frac{2\pi}{2\omega_o} = \frac{1}{2}T \text{ en } T_3 = \frac{2\pi}{\omega} = \frac{2\pi}{3\omega_o} = \frac{1}{3}T$$

Periodiek signaal

$$x(t) = c_0 + c_1 \sin \omega_o t + c_2 \sin 2\omega_o t + c_3 \sin 3\omega_o t + \dots$$

Wat is periode van $\sin k\omega_o t$?

$$T_k = \frac{2\pi}{\omega} = \frac{2\pi}{k\omega_o} = \frac{1}{k}T$$

Frequentie in Hertz

Frequentie f in Hertz: $\omega = 2\pi f$

$$x(t) = \sin \omega t = \sin 2\pi f t$$

Voorbeelden

$$x(t) = \sin 2\pi t \Rightarrow \omega = 2\pi, f = 1Hz$$

$$x(t) = \sin \frac{\pi}{3} t \Rightarrow \omega = \frac{\pi}{3}, f = \frac{1}{6}Hz$$

$$x(t) = \sin 200\pi t \Rightarrow \omega = 200\pi, f = 100Hz$$

$$x(t) = \sin 1000\pi t \Rightarrow \omega = 1000\pi, f = 500Hz$$

Overzicht frequenties

Signaal met periode T : Fundamentele frequentie $\omega = \frac{2\pi}{T}$

$x(t) = \sin \omega t$: Periode $T = \frac{2\pi}{\omega}$

Hoekfrequentie ω : Frequentie in Hertz $f = \frac{\omega}{2\pi}$

Frequentie in Hertz f : Hoekfrequentie $\omega = 2\pi f$

Hoekfrequentie ω of frequentie in Hz f : Periode $T = \frac{2\pi}{\omega} = \frac{1}{f}$